

390L0388

N:o L 192/10

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

24.7.90

KOMISSION DIREKTIIVI,
annettu 28 päivänä kesäkuuta 1990,
kilpailusta telepalvelumarkkinoilla
(90/388/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamis-
sopimuksen ja erityisesti sen 90 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo, että

- 1 televiestinnän edistäminen yhteisön alueella on taloudellisen toiminnan ja yhteisön sisäisten kilpailukykyisten markkinoiden yhdenmukaisen kehityksen olennaisia edellytyksiä niin palvelujen tarjoajien kuin käyttäjienkin kannalta. Komissio onkin hyväksynyt ohjelman, joka on esitetty komission vihreässä kirjassa telepalvelujen ja -laitteiden yhteismarkkinoiden kehittämisestä sekä komission tiedonannossa vihreän kirjan täytäntöönpanemisesta vuoteen 1992 mennessä ja jonka tarkoituksena on saada kasvavassa määrin aikaan kilpailua telepalvelumarkkinoilla; komission ohjelma ei koske matkaviestinliikennettä ja kaukohakupalveluja eikä joukkoviestintäpalveluja kuten radiota tai televisiota; neuvosto on ilmaissut 30 päivänä kesäkuuta 1988 antamassaan päätöslauselmassa⁽¹⁾ tukevana laajasti tämän suunnitelman päämääriä ja erityisesti asteittaista yhteisön avoimien markkinoiden toteuttamista telepalveluille. Televiestintäteknikka on viime vuosikymmeninä kehittynyt huomattavasti. Tämä kehitys mahdollistaa yhä enenevässä määrin erilaisten palvelujen, erityisesti datasiirtopalvelujen tarjoamisen sekä antaa tekniset ja taloudelliset edellytykset palvelujen tarjoajien väliselle kilpailulle,
- 2 kaikissa jäsenvaltioissa on televerkkojen tarjoaminen ja toiminnan harjoittaminen niissä sekä niihin liittyvien palvelujen tarjoaminen tavallisesti myönnetty yhdelle tai useammalle teleorganisaatiolle, jolla on erityis- tai yksinoikeus. Näille oikeuksille on luonteensa puolesta, että valtiot käyttävät eriasteista harkintavaltaa telepalvelumarkkinoille pääsyn suhteen,
- 3 organisaatiot, joille on myönnetty lupa televerkon tarjoamiseen ja toiminnan harjoittamiseen siinä, ovat perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja yrityksiä, koska ne harjoittavat ohjesääntöistä elinkeinotoimintaa, telepalvelujen tarjoamista. Nämä yritykset ovat joko julkisia tai yksityisiä yrityksiä, joille valtio on myöntänyt erityis- tai yksinoikeuden,
- 4 useat jäsenvaltiot ovat jo uudistaneet maassaan televiestintäalalla vallinneen erityis- tai yksinoikeuksiin perustuneen järjestelmänsä varmistaen samalla kuitenkin yleisen palvelun saatavuuden. Kaikissa tapauksissa erityis- tai yksinoikeusjärjestelmä on säilytetty televerkon tarjoamisen ja toiminnan harjoittamisen suhteen. Joissakin jäsenvaltioissa järjestelmä on säilytetty kaikkien telepalvelujen suhteen, kun taas toisissa nämä oikeudet koskevat vain tiettyjä palveluja. Kaikki jäsenvaltiot ovat joko rajoittaneet itse tai sallineet telehallintojensa rajoittaa telepalvelujen vapaata tarjoamista,
- 5 erityis- tai yksinoikeuden myöntäminen toiminnan harjoittamiseen televerkossa yhdelle tai useammalle yritykselle on saanut alkunsa valtion harkintavallan käytöstä. Tällaiset jäsenvaltion myöntämät oikeudet rajoittavat väistämättä muiden yritysten mahdollisuutta tarjota tällaisia palveluja muihin jäsenvaltioihin tai muista jäsenvaltioista,
- 6 käytännössä perustamissopimuksen 59 artiklassa tarkoitettuja telepalvelujen tarjoamista koskevia rajoituksia eri jäsenvaltioiden välillä ovat pääasiallisesti kiellot liittää kiinteitä johtoja kytkentäiseen puhelinverkkoon keskittimien, kanavoitilaitteiden ja muiden laitteiden avulla, tarjottuun palveluun nähden suhteettomien käyttömaksujen määrääminen, kiellot reitittää signaaleja kiinteitä johtoja pitkin kolmansille osapuolille tai kolmansilta osapuolilta, liikenteen määrään perustuvien tariffien soveltaminen liittymään ilman taloudellisia perusteita tai kieltäytyminen antamasta verkkoa palvelujen tarjoajien käyttöön. Televerkon käytörajoitukset ja nettokustannuksiin nähden liian suuret maksut vaikuttavat haitallisesti seuraavanlaisten telepalvelujen tarjoamiseen jäsenvaltioiden välillä:
 - palvelut, joiden tarkoitus on parantaa televiestinnän toimintoja, kuten esimerkiksi yhteyskäytännön, koodien, esitystavan tai siirtonopeuden muutokset;
 - tietopalvelut, jotka tarjoavat pääsyn tietokantoihin;
 - etäältä tapahtuvat tietojenkäsittelypalvelut;
 - sanomien tallentamis- ja siirtopalvelut, esimerkiksi sähköposti;

(¹) EYVL N:o C 257, 4.10.1988, s. 1

- liiketoimipalvelut, esimerkiksi taloudellisten liiketoimien ja kaupallisen tiedon sähköinen siirto sekä ostokset ja varaukset telepalvelujen avulla;
 - toimintojen aikaansaaminen teletoiminnan avulla, esimerkiksi kaukomittaus ja kaukovalvonta,
- 7 perustamissopimuksen 66 artiklalla yhdessä 55 ja 56 artiklan kanssa tehdään mahdolliseksi poiketa muista kuin taloudellisista syistä palvelujen tarjoamisen vapaudesta. Sallitut rajoitukset liittyvät, vaikka ajoitainkin, julkisen vallan käyttöön sekä yleisen edun, turvallisuuden tai terveyden turvaamiseen. Koska tällaiset tapaukset ovat poikkeuksia, ne on katsottava palveluja rajoittaviksi. Mikään näistä telepalvelumuodoista ei liity sellaiseen julkisen vallan käyttöön, joka oikeuttaisi tarpeettomiin valtuuksiin tavanomaiseen lainsäädäntöön nähden, julkisen vallan etuoikeuksiin tai pakkotoimiin. Telepalvelujen tarjoaminen sinänsä ei voi uhata yleistä etua eikä vaikuttaa kansanterveyteen,
- 8 yhteisön tuomioistuimen oikeuskäytäntö tunnustaa myös palvelujen tarjoamisen vapauden rajoittamisen, jos rajoitukset ovat yleisen edun olennaisten vaatimusten mukaisia, niitä sovelletaan ketään syrjimättä ja ne ovat päämäärään suhteutettuja. Kuluttajansuoja ei edellytä telepalvelujen tarjoamisen vapauden rajoittamista, sillä tähän tavoitteeseen voidaan päästä myös vapaalla kilpailulla. Immateriaalioikeuksien suojelemiseen ei voi myöskään vedota tässä tapauksessa. Ainoat 59 artiklasta poikkeavat olennaiset vaatimukset, jotka voisivat oikeuttaa yleisen televerkon käytön rajoittamiseen, ovat verkon toimintakyvyn ylläpito, verkon toimintojen varmistaminen ja perustelluissa tapauksissa palvelujen yhteentoimivuus ja tietosuoja. Asetettujen rajoitusten on kuitenkin oltava suhteessa niihin tavoitteisiin, joihin näillä perustelluilla vaatimuksilla pyritään. Jäsenvaltioiden on annettava yleisölle tieto tällaisista rajoituksista ja ilmoitettava niistä komissiolle, jotta se voi arvioida, ovatko rajoitukset näin oikeassa suhteessa,
- 9 tässä yhteydessä ”verkon toimintojen varmistaminen” tarkoittaa yleisen televerkon käytettävyyden varmistamista hätätilan varalta. ”Yleisen verkon tekninen toimintakyky” tarkoittaa toisaalta normaalin toiminnan varmistamista ja toisaalta yhteisön yleisten televerkkojen keskinäistä liittämistä yhteisten teknisten eritelmien perusteella. Määritelmä ”palvelujen yhteentoimivuudesta” tarkoittaa sellaisten teknisten eritelmien noudattamista, jotka on otettu käyttöön palvelujen tarjoamisen ja käyttäjien valinnanvaran lisäämiseksi. ”Tietosuoja” tarkoittaa niitä toimia, joihin on ryhdytty viestinnän ja henkilötietojen suojaamisen varmistamiseksi,
- 10 niiden olennaisten vaatimusten lisäksi, jotka voidaan sisällyttää ehtoina toimiluvan myöntämisen tai ilmoitusmenettelyihin, jäsenvaltiot voivat sisällyttää niihin myös yleisiä palveluvaatimuksia, jotka ovat puolueettomia, syrjimättömiä ja selkeitä kauppaa koskevia määräyksiä palvelujen jatkuvuudesta, saatavuudesta ja laadusta,
- 11 jos jäsenvaltio on antanut teleorganisaatiolle tehtäväksi tarjota yleisölle paketti- tai piirikytkentäisiä datapalveluja ja jos yksityisten palvelujen tarjoajien aiheuttama kilpailu voi estää näitä palveluja, komissio voi sallia, että jäsenvaltio määrää tällaisten palvelujen tarjoamiselle lisäehtoja, jotka voivat koskea myös palvelujen maantieteellistä kattavuutta. Arvioidessaan tällaisia toimenpiteitä komissio ottaa huomioon perustamissopimuksen 2 artiklassa tarkoitettujen yhteisön perustavoitteiden toteuttamisen ja niihin sisältyvän 130 a artiklassa tarkoitettujen yhteisön taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittamisen lisäksi myös olosuhteet sellaisissa jäsenvaltioissa, joissa paketti- tai piirikytkentäisten palvelujen tarjoamisen edellyttämä verkko ei ole vielä riittävän kehittynyt ja jotka voisivat olla oikeutettuna perusteena kiinteiden johtojen kapasiteetin pelkkää jälleenmyyntiä koskevan kiellon voimaantulon lykkäämiselle näissä jäsenvaltioissa 1 päivään tammikuuta 1996,
- 12 perustamissopimuksen 59 artiklassa edellytetään kaikkien muiden rajoitusten poistamista yhteisön johonkin jäsenvaltioon sijoittautuneilta jäsenvaltion kansalaisilta tarjota palveluja vapaasti henkilöille, jotka ovat muissa jäsenvaltioissa. Kaikki erityis- tai yksinoikeuksien säilyttäminen tai käyttöön ottaminen, joka ei ole edellä mainittujen perusteiden mukaista, on siten ristiriidassa 90 artiklan kanssa 59 artiklan yhteydessä,
- 13 perustamissopimuksen 86 artiklassa kielletään yhteismarkkinoille soveltumattomana kaikki sellainen yhden tai useamman yrityksen toiminta, johon liittyy määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla. Myös teleorganisaatiot ovat tässä artiklassa tarkoitettuja yrityksiä, sillä ne harjoittavat taloudellista toimintaa, erityisesti silloin kun ne asettavat televerkkoja ja niihin liittyviä palveluja käyttäjien saataviksi. Tällainen verkon tarjoaminen muodostaa erilliset palvelumarkkinat, sillä se ei ole vaihdettavissa muiden palvelujen kanssa. Kunkin jäsenvaltion kansallisilla markkinoilla kilpailuympäristö, jossa verkon käyttöä ja telepalveluja tarjotaan, on riittävän yhtenäinen, jotta komissio pystyy arvioimaan niiden organisaatioiden toimivaltaa, jotka tarjoavat palveluja näillä alueilla. Jäsenvaltioiden alueet muodostavat maantieteellisesti erilliset markkinat. Tämä johtuu pääasiallisesti eroista sellaisissa verkon käyttöä ja teknistä toimintaa säätelevissä määräyksissä, jotka liittyvät verkon ja sen palvelujen tarjoamiseen. Lisäksi on huomattava, että kunkin jäsenvaltion markkinat muodostavat merkittävän osan yhteismarkkinoista,
- 14 teleorganisaatioilla on kaikilla kansallisilla markkinoilla yksinään tai yhdessä määräävä markkina-asema verkkojen luomisessa ja käytössä, sillä vain näillä organisaatioilla on koko kyseisen jäsenvaltion alueen kattavat verkot ja kyseisen valtion hallituksen myöntämä yksinoikeus verkon rakentamiseen joko yksin tai yhdessä muiden organisaatioiden kanssa,

15 silloin kun valtio myöntää erityis- tai yksinoikeuden telepalvelujen tarjoamiseen organisaatioille, joilla jo on määräävä markkina-asema verkon luomisessa ja toiminnan harjoittamisessa siinä, tällaiset oikeudet vaikuttavat organisaatioiden määräävää markkina-asemaa lujittavasti laajentamalla sitä koskemaan palveluja,

16 lisäksi valtioiden teleorganisaatioille myöntämät erityis- ja yksinoikeudet tiettyjen telepalvelujen tarjoamiseen aiheuttavat sen, että tällaiset organisaatiot:

- a) estävät tai rajoittavat kilpailijoidensa pääsyä näille telepalvelumarkkinoille ja siten rajoittavat kuluttajien valinnanvaraa, mikä puolestaan usein rajoittaa tekniikan kehitystä kuluttajien vahingoksi;
- b) pakottavat televerkon käyttäjät käyttämään palveluja, joiden tarjoamiseen on myönnetty erityisoikeus, ja asettavat siten televerkon käyttösopimuksien tekemisen edellytykseksi sellaisten lisäpalvelujen hyväksymisen, joilla ei ole yhteyttä sopimuksen kohteeseen.

Kumpikin tämän tyyppisistä menettelytavoista on seläistä määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä, jolla on todennäköisesti huomattava vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan sen vuoksi, että muissa jäsenvaltioissa toimivat tarjoajat voisivat periaatteessa tarjota kaikki kyseiset palvelut. Tällaiset menettelytavat muuttavat huomattavasti kilpailun rakennetta yhteismarkkinoilla. Joka tapauksessa näihin palveluihin myönnetty erityis- tai yksinoikeudet johtavat tilanteeseen, joka on ristiriidassa perustamissopimuksen 3 artiklan f alakohdassa mainitun tavoitteen kanssa, jonka mukaan edellytetään järjestelmän luomista sen varmistamiseksi, ettei kilpailu yhteismarkkinoilla vääristy, ja siten, ettei kilpailua ehkäistä. Perustamissopimuksen 5 artiklan mukaan jäsenvaltiot ovat velvollisia pidättymään kaikista toimista, jotka voisivat vaarantaa perustamissopimuksessa, mukaan lukien sen 3 artiklan f alakohta, asetettujen tavoitteiden saavuttamisen,

17 julkisten yritysten tai jäsenvaltioilta verkon ylläpitämiseen erityis- tai yksinoikeuden saaneiden yritysten yksinoikeudet telepalveluihin ovat ristiriidassa 90 artiklan kanssa 86 artiklan yhteydessä,

18 perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohdassa sallitaan 59 ja 86 artiklan määräyksistä poikkeaminen silloin, kun määräysten noudattaminen estäisi, joko lain nojalla tai tosiasiallisesti, teleorganisaatioille annetun erityistehävän suorittamisen. Tämä tehtävä käsittää maantieteellisesti kattavan yleisen verkon rakentamisen ja käytön sekä asettamisen jokaisen palvelujen tarjoajan tai käyttäjän käyttöön pyynnöstä kohtuullisen ajan kuluessa. Verkon kehittämiseen tarvittavat taloudelliset voimavarat saadaan edelleen etupäässä puhelinpalveluista. Sen vuoksi puhelinliikenteen avaaminen kilpailulle voisi uhata teleorganisaatioiden taloudellista vakautta. Puhelinliikenne on niin nykyisessä puhelinverkossa kuin osana ISDN-palveluakin myös tällä hetkellä tärkein väline ilmoitusten tekemiseksi yleisestä turvallisuudesta vastaaville hälytyskeskuksille sekä näiden hälyttämiseksi,

19 kiinteiden johtojen tarjoaminen muodostaa olennaisen osan teleorganisaatioiden tehtävistä. Tällä hetkellä melkein kaikissa jäsenvaltioissa vallitsee huomattava hintaero kytkentäisessä verkossa tapahtuvan datasiirtopalvelun ja kiinteiden johtojen käytön välillä. Näiden tariffien välitön tasapainoon saattaminen voisi vaarantaa teleorganisaatioiden päätehtävän. Maksujen tasapainottamisen tulee tapahtua asteittain tästä alkaen 31 päivään joulukuuta 1992 asti. Tänä aikana tulee olla mahdollista vaatia yksityisiltä teletoiminnan harjoittajilta, ettei niiden yleisölle tarjoama palvelu koostu yksinomaan kiinteiden johtojen kapasiteetin jälleenyntämisestä, eli vain sellaisesta tiedon käsittelystä, kytkennästä, tallentamisesta tai yhteyskäytännön muuttamisesta, joka on tarpeen reaaliaikaista siirtoa varten. Jäsenvaltiot voivat luoda tätä tarkoitusta varten ilmoitusjärjestelmän, jonka avulla yksityiset teletoiminnan harjoittajat lupautuvat olemaan harjoittamatta pelkkää jälleenyntäystä,

Tällaisen toiminnan harjoittajille ei kuitenkaan tule asettaa mitään muita vaatimuksia tämän toimenpiteen noudattamisen varmistamiseksi.

20 nämä rajoitukset eivät vaikuta kaupan kehitykseen yhteisön etujen vastaisesti. Siten tällaiset rajoitukset ovat perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohdan mukaisia. Samoin voivat perustamissopimuksen mukaisia olla toimenpiteet, joiden avulla jäsenvaltiot varmistavat, että yksityisten palvelujen tarjoajien toiminta ei estä yleisiä kytkentäisiä datapalveluja,

21 perustamissopimuksen säännökset, mukaan lukien kilpailusäännökset, koskevat teleksipalveluja, joiden käyttö yhteisössä on kuitenkin asteittain vähenemässä muiden kilpailukykyisten televiestintämuotojen kuten telekopion yleistymässä. Kytkentäisen puhelinverkon ja kiinteiden johtojen käytölle asetettujen nykyisten rajoitusten poistaminen mahdollistaa teleksisanomien jälleenyntäytymisen. Tämä nimenomainen kehitys huomioon ottaen on tarpeellista tarkastella teleliikenteen osia erillisinä. Sen vuoksi tätä direktiiviä ei tulisi soveltaa teleksipalveluihin,

22 komissio tarkastelee joka tapauksessa uudelleen vuoden 1992 aikana jäljellä olevia erityis- tai yksinoikeuksia palvelujen tarjoamisessa ja ottaa huomioon tekniikan ja digitaalisen infrastruktuurin kehityksen,

23 olisi annettava jäsenvaltioille mahdollisuus luoda oikeudenmukaisia menettelyjä sen varmistamiseksi, että olennaisia vaatimuksia noudatetaan tämän estämättä kuitenkin vaatimusten yhdenmukaistamista yhteisön tasolla avoimen verkon tarjoamisesta annettujen neuvoston direktiivien kanssa (ONP). Datan kytkennän suhteen jäsenvaltioiden on kyettävä osana edellä mainittuja menettelyjä vaatimaan kauppaa koskevien määräysten noudattamista varsinkin palvelun jatkuvuuden, saatavuuden ja laadun suhteen sekä sisällyttämään näihin menettelyihin toimia teleorganisaatioille uskottuun, yleiseen taloudelliseen etuun liittyvien tehtävien turvaamiseksi. Näiden menettelyjen tulee perustua tiettyihin puolueettomiin perusteisiin, ja niitä on sovellettava syrjimättä. Perusteiden on etenkin oltava hyväksyttäviä ja suhteutettuja yleisen edun tavoitteeseen

- sekä asianmukaisesti perusteltuja ja julkaistuja. Komissiolla on myös oltava tilaisuus tarkastella perusteellisesti näitä menettelyjä vapaaseen kilpailuun ja vapaaseen palvelujen tarjoamiseen liittyvien sääntöjen kannalta. Joka tapauksessa ne jäsenvaltiot, jotka eivät ole ilmoittaneet komissiolle suunnittelemistaan toimiluvan myöntämisperusteista ja -menettelyistä säädetyn ajan kuluessa, eivät enää saa millään tavalla rajoittaa vapautta tarjota datasiirtopalveluja yleisölle,
- 24 jäsenvaltioille tulisi antaa määräaika yleisten säännösten laatimiseksi paketti- tai piirikytkentäisten datapalvelujen tarjoamisesta yleisölle,
- 25 telepalveluja ei tulisi rajoittaa millään tavalla, mikä koskee joko käyttäjien vapaata palvelujen käyttöä tai sitä tiedonkäsittelyä, joka voi tapahtua joko ennen kuin viestit siirtyvät verkon läpi tai sen jälkeen kun viestit on vastaanotettu, paitsi milloin rajoitukset ovat olennaisen vaatimusten edellyttämiä suhteessa tavoiteltuun päämäärään,
- 26 siirtyminen digitaaliseen verkkoon ja siihen kytkettyjen päätelaitteiden tekninen kehitys ovat lisänneet niiden toimintojen määrää, jotka aikaisemmin suoritettiin verkossa, mutta jotka käyttäjät hoitavat nykyään itse yhä kehittyneemmillä päätelaitteilla. On tarpeen taata, että telepalvelujen tarjoajat, varsinkin puhelinpalvelujen ja paketti- tai piirikytkentäisten datasiirtopalvelujen tarjoajat, mahdollistavat sen, että toiminnan harjoittajat voivat käyttää näitä toimintoja,
- 27 avoimen verkon tarjoamista (ONP) koskevien yhteisön standardien luomisen ollessa vireillä tulisi jäsenvaltioissa nykyisin käytössä olevat tekniset rajapinnat saattaa yleisesti saataviksi siten, että yritykset, jotka haluavat päästä kyseessä oleville palvelumarkkinoille, voivat ryhtyä tarpeellisiin toimiin sovittaakseen palvelunsa verkkojen teknisten ominaisuuksien mukaisiksi. Jos jäsenvaltiot eivät vielä ole luoneet tällaisia teknisiä rajapintoja, niiden tulisi tehdä se niin pian kuin mahdollista. Kaikki tällaisia toimia koskevat luonnokset olisi toimitettava komissiolle neuvoston direktiivin 83/189/ETY⁽¹⁾ mukaisesti, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 88/182/ETY⁽²⁾,
- 28 kansallisten lainsäädäntöjen mukaan teleorganisaatioille on yleensä annettu tehtäväksi säädellä telepalveluja, erityisesti toimilupien myöntämisen, tyyppihyväksynnän ja pakollisten rajapintojen eritelmien valvonnan, taajuuksien myöntämisen ja käyttöehtojen valvonnan avulla. Joissakin tapauksissa lainsäädännössä määritellään vain toimiluvan alaisten palvelujen yleiset periaatteet ja jätetään teleorganisaatioiden harkintaan yksityiskohtaisten toimintaehtojen määrittäminen,
- 29 tällaisella teleorganisaatioiden kaksinaisella tehtävällä, toisaalta sääntelevällä ja toisaalta kaupallisella tehtävällä, on suora vaikutus niiden yritysten toimintaan, jotka tarjoavat telepalveluja kilpailukseen kyseessä olevien organisaatioiden kanssa. Tämän tehtävien yhdistämisen vuoksi teleorganisaatiot määrittelevät tai vähintään
- vaikuttavat huomattavasti kilpailijoidensa tarjoamiin palveluvalikoimiin. Sellaisille yrityksille annettu valtuutus telepalvelumarkkinoille pääsyn säätelyyn, joilla jo on määräävä markkina-asema televerkon ylläpitämisessä ja hyödyntämisessä, vahvistaa näiden yritysten määräävää markkina-asemaa. Tällainen eturistiriita rajoittaa todennäköisesti kilpailijoiden pääsyä telepalvelumarkkinoille ja vähentää käyttäjien valinnanvaraa. Tällaiset järjestelyt voivat myös rajoittaa televiestintälaitteiden menekkiä ja siitä johtuen haitata alan teknistä kehitystä. Mainittu tehtävien yhdistäminen on siten 86 artiklassa tarkoitettua teleorganisaatioiden määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä. Mikäli tällainen eri tehtävien yhdistäminen johtuu valtion toimenpiteistä, on edellä mainittu toimenpideristiriidassa myös 90 artiklan kanssa 86 artiklan yhteydessä,
- 30 komissiolla on oltava käytössään tietyt olennaiset tiedot, jotta se voisi suorittaa tehokkaasti sille perustamisopimuksen 90 artiklan 3 kohdassa määrätty valvontatehtävät. Näiden tietojen on erityisesti annettava komissiolle selvä kuva jäsenvaltioiden toimista, jotta komissio voisi varmistua siitä, että jokainen teleorganisaatio tarjoaa kaikille asiakkailleen pääsyn televerkkoon ja siihen liittyvien palvelujen saatavuuden tasapuolisin tariffein ja muin ehdoin; tiedoissa olisi mainittava:
- toimenpiteet, jotka on toteutettu tämän direktiivin mukaisesti erityis oikeuksien poistamiseksi;
 - ehdot, joilla telepalvelujen tarjoajille myönnetään toimiluvat.
- Komission on saatava nämä tiedot, jotta se pystyy tarkistamaan varsinkin sen, että kaikkia televerkon ja palvelujen käyttäjiä, mukaan lukien palveluja tarjoavat teleorganisaatiot, kohdellaan yhtäläisesti ja oikeudenmukaisesti,
- 31 tulevaisuudessa kilpailulle avointen telepalvelujen tarjoamiseen erityis- tai yksinoikeuden saaneet ovat aikaisemmin voineet vaatia asiakastaan tekemään pitkäaikaisia sopimuksia. Tällaiset sopimukset rajoittaisivat käytännössä kaikkien uusien kilpailijoiden mahdollisuuksia tarjota palvelujaan asiakkaille ja toisaalta asiakkaiden mahdollisuuksia hyötyä näistä palveluista. Sen vuoksi käyttäjille tulee antaa oikeus irtisanoa sopimuksensa kohtuullisen ajan kuluessa,
- 32 tällä hetkellä jokainen jäsenvaltio rajoittaa telepalvelujen tarjoamista omien käsitystensä mukaisesti. Jopa tiettyjen palvelujen määritelmät vaihtelevat jäsenvaltiosta toiseen. Tällaiset erot aiheuttavat kilpailun vääristymistä, joka on omiaan vaikeuttamaan taloudellisen toiminnan harjoittajien telepalvelujen tarjoamista yli rajojen. Sen vuoksi neuvosto harkitsi päätöslauselmassaan 30 päivänä kesäkuuta 1988, että yksi televiestintäpolitiikan tavoitista on avoimien yhteismarkkinoiden luominen telepalveluille, erityisesti määrittelemällä pian neuvoston direktiiveillä avoimen verkon tarjoamiseen (ONP) liittyvät tekniset ehdot, käyttöehdot ja hinnoitteluperiaat-

(¹) EYVL N:o L 109, 26.4.1983, s. 8

(²) EYVL N:o L 81, 26.3.1988, s. 75

teet. Komissio on tehnyt tämän tavoitteen mukaisen ehdotuksen neuvostolle. Käyttöehtojen yhdenmukaistaminen ei kuitenkaan ole soveliaain keino perustamissopimuksen loukkaamisesta aiheutuvien kaupan esteiden poistamiseksi. Komissiolla on velvollisuus huolehtia siitä, että perustamissopimuksen ehtoja sovelletaan tehokkaasti ja kattavasti, ja

- 33 perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdassa osoitetaan komissiolle selvästi määritelty tehtävä ja toimivalta seurata jäsenvaltioiden suhteita julkisiin yrityksiinsä sekä sellaisiin yrityksiin, joille ne ovat myöntäneet erityis- tai yksinoikeuksia, erityisesti vapaan palvelujen tarjoamisen esteiden poistamista, valtioiden kansalaisten syrjintää sekä kilpailua. Toisaalta kattava lähestymistapa on tarpeen joissakin jäsenvaltioissa vallitsevien perustamissopimuksen loukkaamisten lopettamiseksi ja selvien suuntaviivojen antamiseksi niille jäsenvaltioille, jotka parhaillaan arvioivat lainsäädäntöään välttääkseen loukkaukset tulevaisuudessa. Perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu direktiivi on sen vuoksi soveliaain keino näiden päämäärien saavuttamiseksi,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

1 Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- ”teleorganisaatiolla” sellaisia julkisia ja yksityisiä elimiä ja niiden valvomia tytäryhtiöitä, joille jäsenvaltio on myöntänyt erityis- tai yksinoikeuden yleisen televerkon ja soveltuvin osin yleisten telepalvelujen tarjoamiseen;
- ”erityis- tai yksinoikeudella” jäsenvaltion tai viranomaisen lainsäädännöllisin tai hallinnollisin toimin yhdelle tai useammalle julkiselle tai yksityiselle elimelle myöntämää oikeutta palvelujen tarjoamiseen tai toiminnan harjoittamiseen;
- ”yleisellä televerkolla” yleistä teletoiminnan infrastruktuuria, joka tekee mahdolliseksi viestien välittämisen määriteltyjen verkon liityntäpisteiden välillä johtimia pitkin, mikroaalloilla, optisesti tai muulla sähkömagneettisella menetelmällä;
- ”telepalveluilla” palveluja, joiden tarjoaminen on kokonaan tai osittain viestien välitystä ja reititystä yleisessä televerkossa televiestinnän avulla lukuun ottamatta yleisradiotoimintaa tai televisiota;
- ”verkon liityntäpisteellä” sellaista fyysistä liitännää ja sen teknistä liitännäeritelmää, joka on osa yleistä televerkkoa ja välttämätön yleiseen verkkoon liittymiselle ja tehokkaalle viestinnälle siinä verkossa;
- ”olennaisilla vaatimuksilla” niitä yleisen edun vaatimia muita kuin taloudellisia syitä, joiden vuoksi jäsenvaltio voi rajoittaa pääsyä yleiseen televerkkoon tai yleisiin telepalveluihin. Tällaisia syitä ovat verkon toimintojen

varmistaminen, verkon toimintakyvyn ylläpito ja perustelluissa tapauksissa palvelujen yhteentoimivuuden takaaminen ja tietosuojaa.

Tietosuojaan voi kuulua henkilötietojen suojaaminen, velvollisuus pitää luovutetut tai säilytetyt tiedot salassa ja yksityisyyden suoja;

- ”puhelinliikenteellä” kaupallista, yleiseen käyttöön tarkoitettua reaaliaikaisen puheen suoran siirron ja kytkennän tarjoamista yleisten kytkentäisten liittymien välillä siten, että jokainen käyttäjä voi tällaiseen liittymään kytketyn laitteen avulla olla yhteydessä toiseen liittymään;
- ”teleksipalvelulla” kaupallista, yleiseen käyttöön tarkoitettua teleksisanomien suoran siirron tarjoamista asiaa koskevan CCITT:n (”Comité consultatif international télégraphique et téléphonique”) suosituksen mukaisesti yleisten kytkentäisten liittymien välillä siten, että jokainen käyttäjä voi tällaiseen liittymään kytketyn laitteen avulla olla yhteydessä toiseen liittymään;
- ”paketti- ja piirikytkentäisillä datapalveluilla” kaupallista, yleiseen käyttöön tarkoitettua datan suoran siirron tarjoamista yleisten kytkentäisten liittymien välillä siten, että jokainen käyttäjä voi tällaiseen liittymään kytketyn laitteen avulla olla yhteydessä toiseen liittymään;
- ”kapasiteetin pelkällä jälleenmyynnillä” kaupallista, yleiseen käyttöön tarkoitettua kiinteitä johtoja pitkin tapahtuvan datasiirron tarjoamista erillisenä palveluna, joka sisältää ainoastaan sellaiset kytkennät, käsittelyn, datan varastoinnin tai liikennekäytännön muuttamisen kuin on tarpeen reaaliaikaisessa siirrossa yleiseen kytkentäiseen verkkoon ja yleisestä kytkentäisestä verkosta.

2 Tämä direktiivi ei koske teleksipalveluja, matkaviestimiä eikä kaukohaku- tai satelliittipalveluja.

2 artikla

Jäsenvaltioiden on peruutettava kaikki erityis- ja yksinoikeudet muiden telepalvelujen kuin puhelinliikenteen toimittamiseen ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että jokaisella verkon operaattorilla on oikeus toimittaa näitä telepalveluja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 artiklan 2 kohdan soveltamista.

Jäsenvaltioiden, joissa tällaisten palvelujen toimittaminen on säädetty toimilupa- tai ilmoitusmenettelyn alaiseksi olennaisten vaatimusten noudattamiseksi, on varmistettava, että toimiluvan myöntämisen edellytykset ovat puolueettomia ja avoimia eikä niillä syrjitä ketään, että kielteiset päätökset perustellaan ja että kaikkiin kielteisiin päätöksiin on mahdollista hakea muutosta.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1990 toimenpiteistä, jotka on toteutettu tämän artiklan noudattamiseksi, sekä ilmoitettava komissiolle kaikista voimassa olevista säännöksistä ja määräyksistä sekä suunnitelmista uusien toimiluvan myöntämisenet-

telyjen käyttöön ottamiseksi tai nykyisten menettelyjenmuuttamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 artiklan noudattamista.

3 artikla

Paketti- tai piirikytkentäisten datapalvelujen suhteen jäsenvaltiot voivat 2 artiklassa tarkoitettussa toimitusmenettelyssä kieltää 31 päivään joulukuuta 1992 saakka taloudellisia toimijoita tarjoamasta yleisölle kiinteiden johtojen kapasiteetin pelkkää jälleenmyyntiä.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 30 päivään kesäkuuta 1992 mennessä tieto kaikista valmisteltavina olevista toimitusmyöntämis- tai ilmoitusmenettelyistä, jotka koskevat sellaisten yleisölle tarkoitettujen paketti- tai piirikytkentäisten datapalvelujen tarjoamista, joiden tarkoituksena on:

- vastata olennaisia vaatimuksia;
- noudattaa kauppaa koskevia määräyksiä ehdoista, jotka liittyvät palvelujen jatkuvuuteen, saatavuuteen ja laatuun taikka;
- olla niiden yleisen taloudellisen edun varmistamiseen liittyvien tehtävien mukaisia, jotka on uskottu teleorganisaatiolle kytkentäisten datapalvelujen tarjontaa varten, jos yksityisten palvelujen tarjoajien toiminta voi estää näiden tehtävien suorittamisen.

Nämä edellytykset kokonaisuudessaan muodostavat yleisöpalvelua varten eritelmät, ja niiden on oltava puolueettomia ja avoimia eikä niillä saa syrjiä ketään.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että viimeistään 31 päivään joulukuuta 1992 tällaiset telepalvelujen tarjoamista koskevat toimitusmyöntämis- tai ilmoitusmenettelyt julkistetaan.

Ennen tällaisten valmisteltavina olevien toimenpiteiden täytäntöönpanoa komission on varmistettava, että ne ovat perustamissopimuksen mukaisia.

4 artikla

Sellaisten jäsenvaltioiden, jotka säilyttävät erityis- tai yksinoikeudet yleisten televerkkojen rakentamiseen ja toiminnan harjoittamiseen niissä, on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin verkkoon liittymistä koskevien ehtojen saattamiseksi puolueettomiksi ja syrjimättömiksi sekä julkaistava nämä edellytykset.

Jäsenvaltioiden on erityisesti huolehdittava, että toiminnan harjoittajat voivat halutessaan saada käyttöönsä kiinteitä johtoja kohtuullisen ajan kuluessa ja ettei johtojen käytölle ole muita kuin 2 artiklan säännösten mukaan perusteltuja rajoituksia.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle viimeistään 31 päivään joulukuuta 1990 tieto tämän artiklan noudattamiseksi toteuttamistaan toimenpiteistä.

Aina kun kiinteiden johtojen maksuja korotetaan, jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle korotuksen perusteena olevat seikat.

5 artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että yleisten verkkojen käytölle välttämättömien teknisten rajapintojen ominaisuudet julkistetaan viimeistään 31 päivään joulukuuta 1990 tämän rajoittamatta asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten noudattamista.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle direktiivin 83/189/ETY mukaisesti tieto kaikista näitä koskevista ehdotuksista.

6 artikla

Jäsenvaltioiden on poistettava ne voimassa olevat telepalvelujen tarjoamista koskevat rajoitukset, jotka koskevat signaalien käsittelyä ennen niiden siirtoa yleisen verkon kautta tai niiden vastaanottamisen jälkeen, ellei näitä rajoituksia ole osoitettu välttämättömiksi yleisen edun tai olennaisten vaatimusten vuoksi.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, ettei palvelujen tarjoajia, mukaan lukien teleorganisaatiot, syrjitä käyttöehtojen tai käyttömaksujen suhteen, sanotun kuitenkin rajoittamatta neuvoston avoimen verkon tarjoamisesta antamien yhdenmukaistettujen yhteisön säännöksiensä noudattamista.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tämän artiklan noudattamiseksi toteutetuista toimenpiteistä sekä esitetyistä toimenpide-ehdotuksista viimeistään 31 päivään joulukuuta 1990.

7 artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että 1 päivästä heinäkuuta 1991 alkaen toimitusmyöntäminen, tyyppihyväksynnän ja velvoittavien eritelmien valvonta, taajuuksien jakaminen ja käyttöehtojen valvonta kuuluu teleorganisaatioista riippumattomalle toimielimelle.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tieto tätä tarkoitusta varten toteutetuista ja valmisteltavina olevista toimenpiteistä viimeistään 31 päivään joulukuuta 1990.

8 artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että heti kun edellä mainitut erityis- ja yksinoikeudet on peruutettu, kyseiset teleorganisaatiot antavat asiakkailleen, joiden kanssa niillä on yli vuoden ajaksi tehtyjä sopimuksia sopimuksen-tekohetkellä luvanvaraisten telepalvelujen tarjoamisesta, mahdollisuuden sanoa sopimus irti kuuden kuukauden irtisanomisajalla.

9 artikla

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tiedot, joita se tarvitsee laatiakseen kolmen vuoden ajan joka vuoden lopussa kattavan kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta. Komissio toimittaa tämän kertomuksen

jäsenvaltioille, neuvostolle, Euroopan parlamentille sekä talous- ja sosiaalikomitealle.

10 artikla

Komissio laatii vuoden 1992 aikana kattavan arvion televiestinnän tilanteesta tämän direktiivin päämäärien kannalta.

Komissio arvioi vuoden 1994 aikana 3 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden vaikutukset sen tutkimiseksi, onko artiklan säännöksiä muutettava ottaen erityisesti

huomioon tekniikan kehitys ja yhteisön sisäisen kaupan kehittyminen.

11 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 28 päivänä kesäkuuta 1990.

Komission puolesta

Leon BRITTAN

Varapuheenjohtaja